

Sygn. akt II CSK 349/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego
w Pleszewie

przeciwko S. W., A. W. i K. F.

o uznanie czynności za bezskuteczną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych S. W. i A. W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 15 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 955/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwani A. W. i S. W. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 15 stycznia 2015 r., oddalającego apelacje pozwanych A. i S. W. oraz K. F. od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 30 stycznia 2014 r., stwierdzającego, że umowa sprzedaży samochodów osobowych z dnia 12 sierpnia 2008 r., zawarta pomiędzy A. K. , prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą F.H.U. „I.” z siedzibą w K. i „I.” Spółką Jawną, z siedzibą w K. jest bezskuteczna wobec powoda Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w Pleszewie, realizującego wierzytelność zawartą w wystawionych na jego rzecz tytułach wykonawczych.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, tylko skargę będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pozwani oparli wnioski o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., formułując zagadnienie prawne o treści: „Czy w rozumieniu przepisów

o skardze pauliańskiej (art. 527 i 530 k.c.) dłużnikiem jest wspólnik spółki jawnej, która uległa wykreśleniu z rejestru przedsiębiorców KRS, czy spółka jawna istniejąca w chwili dokonania zaskarżonej czynności prawnej?".

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania oraz wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinien być to problem nowy, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wbrew twierdzeniom skarżącego przedstawione zagadnienie wprost lub pośrednio było już przedmiotem wypowiedzi judykatury. I tak w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2006 r., II CSK 250/06 (OSNC 2007, nr 10, poz. 155) wskazano, że wspólnik spółki jawnej jest wobec wierzyciela tej spółki dłużnikiem w rozumieniu art. 527 i 530 k.c. Stanowisko to podzielono w z szerszą motywacją w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2013 r., III CZP 108/12 (OSNC 2013, nr 9, poz. 107), dotyczącej roszczeń regresowych wspólnika spółki jawnej do drugiego wspólnika, oraz w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2010 r., I CSK 594/09 (nie publ.). Na uwagę zasługuje także pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CSK 240/07 (nie publ.). Poglądy judykatury są pozytywnie oceniane w piśmiennictwie. Z tych przyczyn nie zachodzi potrzeba ponownego zajęcia stanowiska w przedmiocie przedstawionego zagadnienia.

Motywacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa także z tego względu, że wskazuje iż z wystąpienia zagadnienia prawnego

wynika oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Tak odmienne wymagania dotyczące przedstawiania tych dwóch podstaw przyjęcia skargi do rozpoznania sprawiają, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. pozostaje w relacji wykluczania się z przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skoro bowiem w sprawie miałyby występować problemy prawne tak skomplikowane, że wymagałyby rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, to nie mogłyby jednocześnie nosić cech oczywistości w rozumieniu wskazanym wyżej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 listopada 2013, I UK 291/13, nie publ.; z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.